

Vreme: 21.07.2026 17:35

Medij: cenzolovka.rs

Link: <https://www.cenzolovka.rs/drzava-i-mediji/efj-izvestaj-eu-o-vladavini-prava-ozbiljno-potcenjuje-pad->

Autori: Masa

Teme: Evropska komisija

Naslov: EFJ: Izveštaj EU o vladavini prava ozbiljno potcenjuje pad slobode medija

4867

Evropska komisija je u svom Izveštaju o vladavini prava za 2026. godinu, objavljenom 17. jula, ozbiljno potcenila razmere napada na slobodu medija i medijski pluralizam. Evropska federacija novinara (EFJ) poziva Evropski parlament, Evropski ekonomski i socijalni komitet (EESC) i Komitet regiona da kritički sagledaju ovaj izveštaj. EFJ smatra da su mehanizmi Evropske unije za suzbijanje urušavanja vladavine prava u velikoj meri neefikasni, jer već četiri godine preporuke Evropske komisije ne dovode do konkretnih promena u većini država članica.

U izveštaju se navodi da "organizacije civilnog društva i profesionalne grupe koje predstavljaju sudije, tužioce, advokate i novinare imaju važnu ulogu u promociji i zaštiti vladavine prava". Uprkos toj oceni, Evropska federacija novinara, kao organizacija koja predstavlja novinare širom Evrope, smatra da Izveštaj za 2026. godinu ozbiljno potcenjuje pretnje sa kojima se suočava evropski medijski ekosistem.

Iako izveštaj beleži stupanje na snagu važnih evropskih propisa, poput Evropskog akta o slobodi medija (EMFA) i Direktive protiv SLAPP tužbi, gotovo da ne govori o kašnjenju u njihovoj primeni niti o nedostatku političke volje brojnih vlada da ih sprovedu.

Prema izveštaju, "organizacije koje se bave slobodom medija izražavaju sve veću zabrinutost zbog stanja medijskih sloboda, iako ukupna situacija u Evropskoj uniji ostaje uglavnom pozitivna". EFJ odlučno osporava ovako ulepšanu sliku stvarnosti. Platforme za praćenje stanja slobode medija (MFRR i Platforma Saveta Evrope), kao i najnoviji izveštaj Media Pluralism Monitor i izveštaj Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta o uslovima rada novinara, potvrđuju da se stanje ozbiljno pogoršava širom Evropske unije.

Među ključnim pokazateljima navode se: Godišnji izveštaj MFRR za 2025. godinu zabeležio je 1.481 povredu slobode medija, koje su pogodile 2.377 novinara ili medijskih organizacija u 36 evropskih zemalja između januara i decembra 2025. godine.

U četvrtini država obuhvaćenih izveštajem Saveta Evrope novinari su tokom protesta često bili fizički napadani od strane policije, političkih aktera i demonstranata. Na Platformi Saveta Evrope broj upozorenja koja se odnose na 27 država članica EU porastao je za više od 17 odsto između 2024. i 2025. godine.

Izveštaj Media Pluralism Monitor pokazuje da samo šest od 31 analizirane zemlje (Luksemburg, Danska, Estonija, Švedska, Finska i Irska) obezbeđuje povoljne uslove za slobodno i nezavisno novinarstvo. U preporukama se od Evropske unije traži uvođenje "jačih obavezujućih mera za zaštitu uslova rada novinara, uključujući efikasnu primenu Direktive o minimalnoj zaradi".

U decembru su, po prvi put u istoriji, sve tri komponente Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta - sindikati, poslodavci i organizacije civilnog društva - zajednički usvojile mišljenje kojim zahtevaju konkretne mere protiv zabrinjavajuće nesigurnosti radnog položaja novinara, ocenjujući da ona predstavlja ozbiljnu pretnju demokratiji. Kada je reč o bezbednosti novinara, Evropska komisija pozdravlja činjenicu da su Danska, Hrvatska i Letonija usvojile nacionalne akcione planove za bolju zaštitu novinara, dok su Luksemburg i Portugal preduzeli dodatne mere za unapređenje postojećih planova. EFJ smatra da je Komisija umesto toga trebalo da kritikuje preostalih 22 države članice koje nisu preduzele nikakve mere. Sličan zaključak važi i za nedostatak aktivnosti država u sprečavanju nadzora nad novinarima - izveštaj

Vreme: 21.07.2026 17:35

Medij: cenzolovka.rs

Link: <https://www.cenzolovka.rs/drzava-i-mediji/efj-izvestaj-eu-o-vladavini-prava-ozbiljno-potcenjuje-pad->

Autori: Masa

Teme: Evropska komisija

Naslov: EFJ: Izveštaj EU o vladavini prava ozbiljno potcenjuje pad slobode medija

se uglavnom svodi na pominjanje sudskih postupaka u Grčkoj i Italiji, koji do sada nisu dali rezultate.

Prema oceni EFJ-a, nacionalni izveštaji deluju još pristrasnije. Kao primer navodi se Italija, gde Evropska komisija ozbiljno urušavanje poverljivosti novinarskih izvora, uključujući slučajeve špijuniranja novinara, opisuje kao situaciju u kojoj "nije ostvaren napredak". Istovremeno, Izveštaj o vladavini prava govori o navodnom napretku u finansijskoj nezavisnosti italijanskog javnog servisa, iako je vlada smanjila njegovo finansiranje. Komisija, pritom, uopšte ne pominje ozbiljne probleme u upravljanju javnim servisom RAI, koji već godinu i po dana nema predsednika upravnog odbora.

"Ako će godišnji izveštaj o vladavini prava postati zamorna birokratska formalnost, bez stvarne mogućnosti da utiče na države članice, koja je njegova svrha?", upitao je predsednik italijanskog novinarskog sindikata FNSI, Vitorio Di Trapani.

"Ukupan utisak je da je reč o izveštaju koji pokušava da normalizuje stanje koje je izuzetno zabrinjavajuće za demokratiju", zaključila je predsednica Evropske federacije novinara Maja Sever.

"Dovoljan je samo jedan primer: šokantno je da se u Izveštaju o vladavini prava uopšte ne pominje veoma kritičan izveštaj Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta o uslovima rada novinara u Evropskoj uniji, objavljen u decembru. To je gotovo provokacija."

